

DANMARK I BALANCE I EN GLOBAL VERDEN

REGERINGEN September 2010

Indhold

Danmark i balance i en global verden	2
Styrket erhvervsudvikling og grøn vækst	8
Flere lokale muligheder på planområdet og bedre vilkår for butikker	15
Bedre infrastruktur i yderområder	18
Uddannelse i yderområder	21
Sundhed: Styrket akutberedskab med fokus på yderområder	25
Lokalisering af offentlige arbejdspladser	28

The background features a minimalist design with several overlapping circles and thin lines. A large circle is positioned at the top, with a smaller one below it to the right. A horizontal line crosses the page, intersecting these circles. The text is centered within the top circle.

DANMARK I BALANCE I EN GLOBAL VERDEN

REGERINGEN September 2010

Danmark i balance i en global verden

Det er regeringens mål, at Danmark i 2020 skal være et af verdens ti rigeste lande. For at nå målet skal vi sætte alle kræfter ind på at skabe vækst og fremgang i Danmark. Derfor skal vi også mobilisere alle vores ressourcer, uanset hvor i landet de findes. Mulighederne for at bo, studere og drive erhverv skal være gode i hele landet. Det er nødvendigt, når vi skal stå stærkt i den globale konkurrence. Regeringen ønsker et Danmark i balance.

Regeringen har ført reformpolitik og sat ind til gavn for yderområderne...

Regeringen har siden 2001 gennemført en række større reformer og initiativer af den offentlige sektor, som skal sikre et fortsat højt niveau i den offentlige service: Reforme af vores kommuner, sundhed, uddannelser og den borgernære service. Reformerne medfører, at opgaverne inden for bl.a. sundhed, politi og retsvæsen samt den kommunale administration løses i færre, større og mere effektive enheder. Det styrker kvaliteten i den offentlige sektor til gavn for alle danskere, men kan samtidig indebære, at borgerne oplever, at den fysiske afstand til den offentlige sektor er øget uden for de store byområder.

Den fortsatte digitalisering af den offentlige sektor vil lette kommunikationen mellem borgere, virksomheder og myndigheder og kan bidrage til at reducere de ulemper, som nogle kan opleve ved, at der visse steder i landet er blevet længere til de offentlige myndigheder. Den digitale udvikling giver mere fleksible muligheder for den offentlige service og erhvervsudviklingen, også i yderområderne.

Desuden skal der i alle dele af landet være tryghed for at blive behandlet hurtigt i tilfælde af sygdom. Derfor styrkes det nære sundhedsberedskab med et fintmasket net af hurtig hjælp og nære sundheds-tilbud. Her vil en fortsat udbygning af telemedicinske løsninger også spille en vigtig rolle.

Regeringen har i tilknytning til kommunalreformen gennemført en reform af tilskuds- og udlignings-systemet, der i højere grad tager hensyn til vanskeligt stillede kommuner i det generelle tilskuds- og udligningssystem.

Regeringen har herudover taget en række initiativer, som bidrager til at gøre det attraktivt at bosætte sig og drive erhverv i yderområderne. I internationalt perspektiv er Danmark derfor fortsat et meget homogent land.

... men udfordringen vokser

I disse år skærpes udfordringen for yderområderne både af den økonomiske krise og af globaliseringen.

For det første har den internationale krise ramt hårdt i yderområder.

Danmark har under krisen mistet ca. 180.000 arbejdspladser i den private sektor. Der er især forsvundet arbejdspladser i industrierhvervene, men også i handels- og transportsektoren, inden for finansiering og forretningsservice samt i bygge- og anlægssektoren. Industrierhvervene fylder mere i yderområderne end på landsplan. Derfor har faldet i den private beskæftigelse haft konsekvenser for beskæftigelsesudviklingen i yderområderne. Ledighedsniveauet er dog ikke øget væsentlig mere i yderområderne under ét end i landet som helhed.

Danmark i balance – hovedpunkter i regeringens indsats frem til i dag

Kommunalreformen – større og mere bæredygtige kommuner skaber et stærkt afsæt for en effektiv offentlig service af høj kvalitet i hele landet.

Seks regionale vækstfora – 1 mia. kr. om året til regionale erhvervsudviklingsaktiviteter i perioden 2007 – 2013, hvoraf 35 pct. af strukturfondsmidlerne skal anvendes til gavn for yderområder under ét.

Kvalitetsreformen – velfærd af høj kvalitet til borgerne i hele landet, herunder nye sygehusinvesteringer på 40 mia. kr.

Grøn Vækst 2.0 – bedre vækstvilkår og beskæftigelse for de 140.000 ansatte i landbruget og i fødevareerhvervet.

Erhvervspakken – bedre finansieringsmuligheder for små og mellemstore virksomheder i hele landet.

Fornyelsesfonden – hvor der bl.a. kan søges om medfinansiering til lokalt og regionalt forankrede projekter, som kan bidrage til en hurtig omstilling til nye erhvervs- og vækstmuligheder.

Grøn Vækst-aftalen om landdistriktsprogrammet – godt 1,5 mia. kr. om året til landdistrikterne i perioden 2010 – 2013.

Landdistrikts- og Fiskeriudviklingsprogrammet – udvikling af attraktive levevilkår og arbejdspladser i landdistrikterne for ca. 140 mio. kr. om året.

Forhøjet befodringsfradrag i udkantskommuner.

Særligt udkantstilskud for erhvervsskoler og gymnasier i yderområder.

Medfinansiering af kommunale færgeinvesteringer.

Pulje til at understøtte kommunernes indsats – forbedring af det fysiske miljø i yderområder.

Tilskuds- og udligningssystemet – øget hensyn til vanskeligt stillede kommuner.

For det andet favoriserer den globale udvikling de større byer.

Udfordringerne med at fastholde en positiv beskæftigelsesudvikling i yderområderne skal ses i lyset af, at erhvervsstrukturen i Danmark, ligesom i mange andre lande, er under forandring. Traditionelle erhverv, som landbrug, skovbrug og fiskeri, fylder mindre i økonomien, og der er sket en yderligere forskydning fra industri til serviceerhverv.

Etableringen af nye virksomheder og nye job bliver i stigende grad koncentreret om de større byer. Det giver større pendlingsafstande og udfordringer med at fastholde en positiv udvikling i de områder, som har sværere ved at tiltrække fx arbejdskraft. Det vanskeliggøres yderligere af, at yderområderne har haft en befolkningstilbagegang de seneste 20 år. Samtidig er befolkningens sammensætning i yderområderne ændret mod flere ældre og færre unge.

Derfor er der behov for en styrket indsats

Det betyder, at der er områder, hvor der er brug for en styrket indsats, hvis vi skal fastholde et Danmark i balance.

Men der er ikke nogen nemme løsninger på yderområdernes udfordringer, som bl.a. skyldes forandringer i erhvervsstrukturen, befolkningssammensætningen samt koncentrationen af erhverv og bosætning i og omkring de større byer.

Løsningen er ikke at give tilskud til enkeltvirksomheder for at lokalisere sig i bestemte geografiske områder eller andre tiltag, som fastholder en utidssvarende erhvervsstruktur. Så bliver vi på sigt fattigere som nation.

Løsningen er derimod at give hele Danmark de bedste rammer for at udnytte globaliseringens muligheder og skabe grundlag for virkelyst. Danmarks hidtidige velstand skyldes vores evne til at finde nye og gode svar på nye udfordringer og muligheder. Vores fremtidige velstand vil også afhænge af, om vi formår offensivt at

møde de muligheder, som bl.a. følger af globaliseringen og af omstillingen til en grøn vækstøkonomi.

Regeringens nye strategi for Danmark i balance

Vi skal skabe gode rammevilkår, som understøtter økonomisk vækst i de private virksomheder, og dermed skaber grundlag for nye job i den private sektor. Den seneste højkonjunktur er et godt eksempel på, at vækst i hele landet smitter af på yderområderne. I den periode kom ledigheden i yderområderne set under ét næsten på niveau med landsgennemsnittet efter en lang årrække, hvor yderområderne har haft en højere ledighed end landsgennemsnittet.

Regeringen er fuldt opmærksom på, at yderområder står over for særlige udfordringer. Men der er også mange gode eksempler på, at lokalt initiativ i yderområderne kan gøre en forskel og sætte gang i ny udvikling. Det skal vi bygge videre på.

Derfor vil regeringen tage en række initiativer inden for seks indsatsområder, som bidrager til at understøtte et Danmark i balance i en global verden.

- 1. Styrket erhvervsudvikling og grøn vækst**
- 2. Flere lokale muligheder på planområdet og bedre vilkår for butikker**
- 3. Bedre infrastruktur i yderområder**
- 4. Uddannelse i yderområder**
- 5. Sundhed: Styrket akutberedskab med fokus på yderområder**
- 6. Lokalisering af offentlige arbejdspladser**

Endvidere vil regeringen i sit videre arbejde fortsat have fokus på et Danmark i balance, herunder i relevante sammenhænge tage regionale hensyn ved placering af institutioner mv. og investeringer i den fortsatte udvikling af samfundet.

Styrket erhvervsudvikling og grøn vækst

Vi skal have vækst og fremgang i hele landet. Derfor vil regeringen bl.a. skabe bedre adgang til finansiering og forretningsudvikling. Det sker ved at etablere en afdeling af Vækstfonden i Vestdanmark med en specifik investeringspulje på 150 mio. kr., videreføre krise-styrkelsen af vækstkautionsordningen i 2011 og styrke Kom-i-gang-lån i 2010 og 2011.

Landbruget skal være en del af en ny grøn udvikling, hvor vegetabilsk biomasse og husdyrgødning udnyttes til grøn energi. Og forsøgs- og demonstrationsprojekter rundt om i landet skal sætte skub i den grønne omstilling og samtidig underbygge en lokal erhvervsudvikling. Ligesom det nye testcenter for store vindmøller i Østerild vil være med til at underbygge erhvervsudviklingen i Thy.

Regeringen vil endvidere indgå nye partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling med de regionale vækstfora, hvor der bl.a. sættes fokus på lokale og regionale vækstinitiativer.

Regeringen vil også gøre endnu mere for væksten i dansk turisme. Bl.a. hæves bundfradraget for sommerhusudlejere, samtidig med at der indføres en obligatorisk indberetningsordning for udlejningsbureauer.

Endeligt skal adgangen til hurtigt bredbånd i hele landet styrkes til gavn for borgernes adgang til det offentlige og virksomhedernes adgang til kunder og markeder. Det vil skabe grundlag for udvikling af virksomheder og arbejdspladser i yderområder.

Flere lokale muligheder på planområdet og bedre vilkår for butikker

Regeringen ønsker at sikre bedre muligheder for lokal udvikling af Danmarks yderområder. Det skal være nemmere at drive virksomhed og at bosætte sig i kommuner, som ligger uden for de store byområder samtidig med, at natur, miljø og det danske landskab fortsat bevares og beskyttes.

Særligt de kommuner med størst afstand til de store by- og vækstcentre mærker i disse år, at traditionelle erhverv, som landbrug, fiskeri og skovbrug, er under pres. Samtidig kan det være vanskeligt at tiltrække nye virksomheder og dermed tilflyttere. Derfor kan Danmarks yderområder have sværere ved at sikre en bæredygtig lokal udvikling end kommuner med store og stærke byer.

Løsningen er at skabe bedre muligheder for det lokale initiativ. Vejen fra ide til lokal handling i Danmarks yderområder skal være kortere. Det er afgørende for yderområdernes muligheder for at udvikle et stærkt lokalt erhvervsliv og attraktive bosætningsmuligheder.

Planloven opleves ofte som en barriere for lokal udvikling, særligt i Danmarks yderområder. Regeringen vil derfor styrke udviklingsmulighederne for kommunerne i Danmarks yderområder.

Konkret vil regeringen fremsætte forslag til en ændring af planloven, der skal gøre det nemmere for kommuner i Danmarks yderområder at styrke bosætningsmulighederne samt at tiltrække og fastholde mindre virksomheder og detailhandel.

En mere differentieret planlægning målrettet Danmarks yderområder vil give mere plads til lokal udvikling, hvor behovet er størst.

Bedre infrastruktur i yderområder

Regeringen vil sikre flere gode forbindelser og transportmuligheder, som kan styrke fleksibiliteten på arbejdsmarkedet og skabe grundlag for udvikling af virksomheder i lokalområderne. Det gælder bl.a. en særlig indsats for transportkorridorerne til og fra havnene, og det gælder en styrket infrastruktur, som kan understøtte de vigtige turismeerhverv i yderområderne.

Med "Danmark i balance i en global verden" vil regeringen styrke indsatsen for at sikre en moderne og effektiv infrastruktur i alle dele af Danmark.

Uddannelse i yderområder

Uddannelse er en vigtig langsigtet investering i vækst. Regeringen har allerede taget en række initiativer for at sikre uddannelsesmuligheder i hele landet, fx med indførelsen af udkantstilskud for små gymnasier og for erhvervsskolerne.

Uddannelsesniveaet i yderområderne er stigende, men der er behov for et stærkere samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne i yderområderne. Derfor vil regeringen forbedre rammerne for, at ungdomsuddannelser kan indgå i lokalt samarbejde, såsom fusioner og campusser.

Endvidere vil regeringen skabe bedre muligheder for videregående uddannelser i yderområderne ved at omlægge en del af institutionstilskuddet til professionshøjskolerne. Det vil ske med henblik på at omfordele midlerne til de uddannelsesinstitutioner, der har de største udfordringer i forhold til regional uddannelsesdækning.

Desuden vil regeringen iværksætte et initiativ, der skal bidrage til at bringe ledige akademikere i beskæftigelse i yderområderne, og regeringen har endvidere taget initiativ til at etablere en lægeuddannelse i Aalborg.

Sundhed: Styrket akutberedskab med fokus på yderområder

Regeringens sundhedspolitik går på to ben: Det ene ben er den specialiserede behandling, som kræver opbygning af stærke sundhedsfaglige miljøer. Derfor tegner vi et nyt Danmarkskort af supersygehuse.

Det andet ben er gode sundhedstilbud tæt på borgerne. Der skal være et trygt og effektivt akutberedskab i de dele af landet, hvor der bliver længere til nærmeste akutsygehus. Derfor skal akutberedskabet udbygges med lægehelikoptere, der kan sikre befolkningen i yderområder hurtig lægehjælp og transport til den specialiserede behandling. Og de nære sundhedstilbud, herunder i almen praksis i yderområder, skal understøttes i samarbejde med kommuner og regioner.

Lokalisering af offentlige arbejdspladser

Offentlige arbejdspladser kan være med til at øge beskæftigelsen og gøre det attraktivt at bo i de områder, hvor arbejdspladserne er placeret. Siden kommunalreformen er antallet af statsligt ansatte vokset i alle dele af landet uden for København.

Ved placering af offentlige arbejdspladser skal der tages en række hensyn, herunder muligheden for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, kontakt til brugere og samarbejdspartnere samt økonomi.

Det vil fortsat være regeringens målsætning vedrørende statslige arbejdspladser, at nye statslige institutioner som udgangspunkt skal placeres uden for hovedstaden, og at der skal tages regionale hensyn ved effektiviseringer af eksisterende arbejdspladser.

Oversigt over indsatsområder og initiativer

Styrket erhvervsudvikling og grøn vækst

Vækstfonden i Vestdanmark
Vækstkaution videreføres og Kom-i-gang-lån styrkes
Etablering af testcenter for store vindmøller i Østerild
Udpegning af arealer til testmøller frem mod 2020
Udrulningsplan for biogas
Energioer som storskala testlaboratorier
Nye regionale partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling
Grøn turisme og kystturisme
Forhøjet bundfradrag og obligatorisk indberetningsordning for sommerhusudlejning
Forhøjelse af grænsen for antal ferieboliger i overflødiggjorte landbrugsbygninger
Alle danskere skal have adgang til højhastighedsbredbånd
Gode rammer for taxibetjening i yderområder

Flere lokale muligheder på planområdet og bedre vilkår for butikker

Differentiering af planloven – større frihed for yderområder
Bedre muligheder for udvikling af detailhandel
Mulighed for dispensation til butikker uden for bymidten
Bedre vejledning om planlovens muligheder
Bedre muligheder for serviceerhverv

Bedre infrastruktur i yderområder

Ny motorvej fra Holstebro til Herning
Forsøg med 90 km/t på udvalgte landevejsstrækninger
Scandlines' udvidelse af havnefaciliteterne i Gedser Havn
Fleksibel befordring af pensionister i yderområder

Mulighed for modulvogn tog til flere havne og virksomheder
Forundersøgelse af en udbygning af Rute 11 (Tønder-Esbjerg)
Forundersøgelse af omfartsvej på Rute 11 ved Brovst
Ombygning og forbedring af trafikmiljøet i Rønne
Bedre opkobling til det overordnede vejnet fra Syd- og Vestjylland
Bedre kapacitet på vejnettet ved Sønderborg
Nye cykelstier i yderområder

Uddannelse i yderområder

Ungdomsuddannelserne: Lokalt samarbejde, fusioner og campusser
Bedre muligheder for videregående uddannelser i yderområder
Bedre transportmuligheder for studerende i yderområder
Flere akademikere i virksomhederne i yderområder
Lægeuddannelse i Aalborg

Sundhed: Styrket akutberedskab med fokus på yderområder

Nære sundhedstilbud og hurtig hjælp i yderområder med store afstande
Helikopterordning, bl.a. målrettet øer og yderområder
Rekruttering og fastholdelse af praktiserende læger i yderområder

Lokalisering af offentlige arbejdspladser

Regeringen vil som udgangspunkt fortsat placere nye statslige institutioner uden for hovedstaden samt tage regionale hensyn ved effektiviseringer af eksisterende arbejdspladser.

Styrket erhvervsudvikling og grøn vækst

Det er regeringens mål, at Danmark i 2020 skal være blandt de ti rigeste lande i verden. Det er et ambitiøst mål, for Danmark står over for store udfordringer, som er blevet skærpet af den internationale krise. Der er derfor brug for at skabe vækstbetingelser, som understøtter høj vækst og beskæftigelse og dermed fortsat velstand.

Regeringen lægger vægt på, at de kommende års vækstindsats udfoldes, således at vækstvilkårene styrkes i hele landet.

Adgang til finansiering af forretningsudvikling, innovation og vækst er vigtigt for at skabe et konkurrencedygtigt erhvervsliv. Det gælder både i forhold til adgang til lån og adgang til ejerkapital. Det er vigtigt, at der fortsat er adgang til finansiering af sunde projekter i hele landet.

Den internationale finansielle krise medførte stramminger i kreditinstitutternes udlån. Regeringen har med Bank-, Kredit-, og Erhvervspakken taget de nødvendige skridt for at sikre den finansielle stabilitet i Danmark og modvirke, at der opstår en decideret kredittklemme, hvor sunde virksomheder ikke kan få opfyldt deres finansieringsbehov. Det er vurderingen, at indsatsen virker – også til gavn for yderområder. Der er dog fortsat behov for at gøre en indsats for at styrke væksten i nye og mindre virksomheder.

Et andet vigtigt område er indsatsen for Grøn Vækst. Det globale marked for grønne miljø- og energiteknologier forventes at vokse markant de kommende årtier i takt med behovet for en omstilling væk fra fossile brændsler og behovet for at tackle de globale klima- og miljøudfordringer.

Regeringen vil arbejde for, at hele landet kan bidrage til og få gavn af de grønne erhvervs muligheder. Bl.a. er der afsat 210 mio. kr. i 2010 – 2012 til etableringen af en række nye Green Labs DK, som på udvalgte områder skal give alle interesserede virksomheder mulighed for at teste nye grønne teknologier i stor skala.

Regeringen vil

- Etablere en afdeling af Vækstfonden i Vestdanmark med en specifik investeringspulje (Vestdansk Vækstkapital) på 150 mio. kr.
- Videreføre vækstkautionsordningen i 2011 samt styrke ordningen Kom-i-gang-lån med 25 mio. kr. i 2010 og 75 mio. kr. i 2011.
- Etablere et testcenter for store vindmøller i Østerild.
- Igangsætte et planlægningsarbejde for placeringen af testmøller frem mod år 2020.
- Arbejde for, at op til 50 pct. af husdyrgødningen i Danmark kan udnyttes til grøn energi i 2020.
- Stimulere forsøgs- og demonstrationsprojekter inden for nye grønne teknologier og løsninger i udvalgte danske regioner og områder gennem eksisterende statslige puljer og hensigtsmæssig regulering.
- Indgå nye partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling med de regionale vækstfora.
- Drøfte etablering af et videncenter for kystturisme med de tre vstdanske regioner.
- Forhøje bundfradraget for sommerhusudlejning gennem et udlejningsbureau fra 10.000 kr. til 20.000 kr. og etablere en obligatorisk indberetningsordning for udlejningsbureauer.
- Forhøje grænsen for antal ferieboliger i overflødiggjorte landbrugsbygninger fra 10 til 15.
- Styrke adgangen til højhastighedsbredbånd med en målsætning om 100 Mbit/s til alle i 2020.
- Fremsætte lovgivning, der skaber mere fair konkurrence for taxivognmænd i yderområder.

Regionale projekter der er prioriteret af Fornyelsesfonden i 2010

Fornyelsesfonden skal bl.a. understøtte lokalt og regionalt forankrede projekter, der kan bidrage til en hurtig omstilling til nye erhvervs- og vækstmuligheder. Fonden har i juni måned prioriteret de første fem projekter rundt om i hele landet til tilsagn:

- Nyt viden- og testcenter inden for grøn offshore energiteknologi ved Lindoe Offshore Renewables Center (LORC) på Nordfyn (ca. 25 mio. kr.)
- Etablering af maritimt videncenter i Frederikshavn, der hjælper til at fremtidssikre den maritime branche MARCOD (ca. 9,5 mio. kr.)

- Fokus på øget efterspørgsel på energirigtig renovering, som en markant indsats for Sønderborg-områdets klimavision ProjectZero (ca. 5 mio. kr.)
- Innovation og omstilling i skaldyrproduktion ved Limfjorden – Dansk Skaldyrcenter (ca. 6,5 mio. kr.)
- Etablering af algeinnovationscenter på Lolland med henblik på at udvikle forretningspotentialet i dyrkning af alger – Grønt Center (ca. 5 mio. kr.)

Regeringen arbejder desuden løbende for en mere enkel og smidig regulering af landbruget og fødevarerhvervet. Der er bl.a. nedsat et bredt sammensat udvalg, som ultimo 2010 skal komme med forslag til en yderligere forenkling af husdyrreguleringen. Herunder skal udvalget også se på mulighederne for at adskille bygninger og areal i forbindelse med miljøgodkendelsen. Regeringen undersøger også muligheden for at etablere yderligere anmeldeordninger.

Regeringen vil endvidere styrke sammenhængen mellem den nationale og regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling. Derfor vil regeringen indgå nye partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling med de seks regionale vækstfora, hvor der bl.a. sættes fokus på lokale og regionale vækstinitiativer. Hertil kommer

indsatsen i den nyoprettede Fornyelsesfond under Økonomi- og Erhvervsministeriet. Fornyelsesfonden skal bl.a. understøtte lokalt og regionalt forankrede vækstprojekter, jf. boks ovenfor.

Endvidere ønsker regeringen at styrke de lokale og regionale vækstmuligheder inden for turisme, bl.a. i forhold til sommerhusudlejning og kystturisme.

Endeligt lægger regeringen vægt på, at de muligheder, som den fortsatte digitalisering åbner fx i forhold til udvikling af nye virksomheder og produkter, også kommer yderområder til gavn. Regeringen vil derfor understøtte en markedsbaseret udbredelse af hurtigt bredbånd i hele landet.

Regeringen foreslår følgende initiativer:

Vækstfonden i Vestdanmark

Den statslige fond, Vækstfonden, har til formål at sikre innovation og fornyelse i dansk erhvervsliv ved at tilvejebringe finansiering til perspektivrige projekter i små og mellemstore virksomheder. Vækstfonden løfter en væsentlig opgave i forhold til at sikre finansiering af gode projekter gennem direkte og indirekte investeringer i virksomheder. Vækstfonden administrerer desuden de to lånegarantiprodukter, Vækstkaution og Kom-i-gang-lån.

Regeringen foreslår, at der etableres en afdeling af Vækstfonden i Vestdanmark for at styrke fondens tilstedeværelse tæt på de vstdanske virksomheder. Placeringen centralt i Vestdanmark kan være med til at sikre et tæt samarbejde med de vstdanske virksomheder, innovationsmiljøer, væksthuse og regionale vækstfora. Afdelingen skal bl.a. arbejde med Vækstfondens lånegarantiprodukter Vækstkaution og Kom-i-gang-lån.

Herudover foreslår regeringen, at der etableres en specifik investeringspulje kaldet Vstdansk Vækstkapital, som øremærkes til investeringsaktiviteter i virksomheder i Vestdanmark på 150 mio. kr. Rammen finansieres af midler fra globaliseringspuljen og fra Vækstfonden.

Der vil være krav om privat medfinansiering i de virksomheder, som Vækstfonden investerer i, og at den samlede portefølje matches med min. 50 pct. private midler. Det vil være et specifikt krav, at virksomheden på investeringstidspunktet er beliggende i Vestdanmark.

Vækstkaution videreføres og Kom-i-gang-lån styrkes

Erhvervspakkens midlertidige styrkelse af lånemarkedet løber frem til udgangen af 2010. Men særligt i Vestdanmark opleves stor efterspørgsel efter de to lånegarantiordninger Vækstkaution og Kom-i-gang-lån, som administreres af Vækstfonden.

Regeringen foreslår, at krisestyrkelsen af Vækstkautionsordningen videreføres i 2011 inden for en samlet garantiramme på 1,5 mia. kr. Regeringen foreslår endvidere inden for garantirammen til Vækstkaution at styrke ordningen Kom-i-gang-lån, der har oplevet et ekstraordinært stort træk, med 25 mio. kr. i 2010 og 75 mio. kr. i 2011. Begge ordninger finansieres inden for rammerne af Erhvervspakken for små og mellemstore virksomheder.

De to ordninger dækker hele Danmark, men hidtil er 77 pct. af alle Kom-i-gang-lån udstedt vest for Storebælt. Det samme gør sig gældende for Vækstkautionsordningen, hvor 70 pct. af alle vækstkautioner er givet vest for Storebælt. Det forventes, at mellem 60 – 80 pct. af vækstkautionerne også fremover vil blive givet vest for Storebælt. Det skal bl.a. ses i lyset af, at Erhvervspakken udvidede muligheden for at få vækstkaution til aktiver, der kan realkreditbelånes og til de primære erhverv.

Finanskrisen og det efterfølgende økonomiske tilbageslag har endvidere vist, at mange små og mellemstore virksomheder har brug for at styrke deres egenkapital for at finansiere fremtidig vækst. Og det gælder ikke kun nye virksomheder.

Regeringen er derfor i dialog med pensionsinstitutterne om en model, hvor staten sammen med pensionsinstitutterne forpligter sig til at investere yderligere 5 mia. kr. i risikovillig kapital i nye, små og mellemstore virksomheder, hvoraf langt hovedparten kommer fra pensionsinstitutterne.

Etablering af testcenter for store vindmøller i Østerild

Det er regeringens langsigtede mål, at Danmark skal være et samfund uafhængigt af fossile brændsler. Som led i overgangen til en grøn omstilling af det danske samfund er det væsentligt for regeringen at kunne tilbyde vindmølleindustrien faciliteter, der gør det muligt at fastholde og udbygge den danske førerposition inden for vindsektoren.

Fakta om Vækstkaution og Kom-i-gang-lån

Vækstkaution er en lånegarantiordning rettet mod mindre virksomheder med op til 100 ansatte og gives til ny forretningsudvikling samt til erhvervsbyggeri og andre aktiver, der kan realkreditbelånes. Der kan opnås lån på op til 10 mio. kr. med en statsgaranti på op til 75 pct. Vækstkaution administreres via pengeinstitutterne, der modtager ansøgninger om vækstkaution, og videreformidler disse til Vækstfonden, hvis pengeinstituttet vurderer, at virksomheden er kreditværdig. Ordningen gælder for alle erhverv, herunder primære erhverv.

Vækstkaution retter sig mod start af virksomhed, investeringer i etablerede virksomheder samt ejerskifte.

Kom-i-gang-lån er en kombineret lånegaranti- og rådgivningsordning for iværksættere og meget små virksomheder. Der kan opnås lån på op til 1 mio. kr. med en statsgaranti på 75 pct. Samtidig gives tilbud om rådgivning i virksomhedsstart. Lånene administreres via pengeinstitutterne.

Regeringen har derfor aftalt med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti, at der skal etableres et nationalt testcenter for store vindmøller i Østerild i Thy.

Det har været væsentligt for regeringen, at placeringen i Thisted Kommune sker i samarbejde med kommunalbestyrelsen.

Testcentret vil give både industrien og forskningsinstitutionerne gode muligheder for at forblive i front. Det vil også være med til at omsætte nye innovative løsninger til markedsmodne produkter og dermed skabe nye eksportmuligheder for vindteknologi samt danske arbejdspladser inden for udvikling og produktion af vindmøller.

Etablering af testcentret vil være med til at underbygge erhvervsudviklingen i regionen, herunder Thisted Kommunes profil som "Klimakommune". Endvidere søges forskningssamarbejdet mellem Aalborg Universitet og DTU Risø udbygget, og i forbindelse med testcentret etableres et besøgscenter, som skal informere om projektet og vindenergiens mange aspekter, herunder bl.a. emner som natur og miljø.

Udpegning af arealer til testmøller frem mod 2020

Udviklingen af stadig mere højtydende, miljøvenlige eller omkostningseffektive møller til markedet går stadig stærkere i takt med, at de globale markeder vokser, og konkurrencen stiger. Ud over de nationale prøvestationer i Østerild og Høvsøre har industrien brug for yderligere pladser for dels at kunne teste den første ikke seriefremstillede mølle af en ny type – prototypen, dels at teste den første mindre serie af en ny mølletype – serie 0-møllen.

Regeringen har derfor igangsat et planlægningsarbejde for placeringen af testmøller frem mod år 2020. Arbejdet er samtidig en del af den politiske aftale om Østerild Teststation. Der arbejdes med en række potentielle arealer fortrinsvis langs den jyske vestkyst, som vil blive analyseret nærmere i det videre arbejde.

Udpegningen af pladserne vil bidrage til, at Danmark også på længere sigt kan fastholde sin førerposition på verdensplan, når det gælder udvikling og produktion af vindmøller til gavn for danske vindmøllevirksomheder og for rækken af underleverandører.

Udrulningsplan for biogas

Biogas skal være en vigtig brik i den fremtidige energiforsyning i Danmark. I Grøn Vækst planen fra 2009 har regeringen fastsat, at der sigtes mod, at op til 50 pct. af husdyrgødningen i Danmark kan udnyttes til grøn energi i 2020. Etableringen af biogasanlæg kan skabe lokal vækst og beskæftigelse i landområderne og bidrager til omstillingen til vedvarende energi i Danmark. Andre gevinster er et bedre klima, mindre forurening og færre lugtgener.

Regeringen har derfor afsat 100 mio. kr. årligt i 2010 – 2012 til at støtte etableringen af nye biogasanlæg. Det forventes, at første ansøgningsrunde vil kunne være afsluttet inden udgangen af 2010.

Endelig arbejder regeringen for yderligere energiforfremmelse mellem vegetabilsk biomasse og husdyrgødning gennem en ændring af lovgivningen, jf. aftalen om Grøn Vækst. Formålet er at skabe et bedre og mere gennemsigtigt konkurrencemæssigt grundlag for udnyttelsen af biogas.

Energi-øer som storskala testlaboratorier

Der forventes de kommende år på globalt plan store investeringer i forskning, udvikling og demonstration af nye grønne teknologier og løsninger. Der vil ofte være tale om et behov for at afprøve nye teknologier i stor skala. Kravene til sådanne storskala-demonstrationsprojekter vil ofte være, at projekterne kan afgrænses både geografisk og befolkningsmæssigt, og at de kan finde sted i områder med en allerede veludviklet infrastruktur. Mange danske ø-samfund vil være velegnede til sådanne projekter.

Projekterne kan omfatte del- eller fuldskalaforsøg inden for en række sektorer, som energiforsyning, infrastruktur, elbiler, miljøløsninger, energieffektiviseringer og landbruget.

Som led i ambitionen om at Danmark skal blive et grønt testlaboratorium, vil regeringen tage initiativ til, at der indledes et aktivt samarbejde mellem kommunerne, regionerne, erhvervslivet, forskningsinstitutionerne og regeringen om at udvikle og gennemføre forsøgs- og demonstrationsprojekter i udvalgte danske regioner

Yderligere initiativer der vil understøtte udbygningen af biogassektoren i Danmark

Regeringen vil med en række andre initiativer understøtte det nødvendige tempo i udbygningen af biogassektoren i Danmark.

- Der er udarbejdet en drejebog til kommuner og partnerne bag biogasanlæggene, der kan sikre en effektiv indpasning af biogas i energiforsyningen.
- Der er udarbejdet en koordineringsplan til kommunerne, der sikrer en optimal anvendelse af de enkelte biogasanlæg.

- Planloven ændres, så kommunerne forpligtes til at inddrage placering af nye biogasanlæg i kommuneplanlægningen.
- Der er etableret et statsligt rejsehold, der kan bistå kommunerne og projekterne med etableringen af de enkelte anlæg.
- Der sikres forbedrede økonomiske vilkår for afsætningen af biogassen til energiforsyningen.

og områder. Sådanne projekter skal både fungere som unikke udstillingsvinduer for danske virksomheder og som laboratorier for de teknologier og løsninger, der efterfølgende skal danne rygraden i et fremtidigt grønt vækstsamfund. Samtidig vil projekterne kunne bidrage til vækst og beskæftigelse i de områder, hvor projekterne gennemføres.

Hvor det skønnes hensigtsmæssigt, kan reguleringen tilpasses for at muliggøre forsøgs- og demonstrationsprojekter. Kommuner og regioner kan bidrage hertil med konkrete forslag til ændring af love og regler på området, bl.a. gennem den eksisterende udfordringsret. Projekterne kan også søge finansiering fra de eksisterende statslige puljer, der kan støtte sådanne formål inden for de enkelte sektorer.

Nye regionale partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling

Regeringen vil indgå nye partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling med de regionale vækstfora.

Partnerskabsaftalerne har til formål at styrke sammenhængen mellem den nationale vækstpolitik og den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling. Dermed får vi større effekt af den samlede indsats for vækst og erhvervsudvikling.

Partnerskabsaftalerne vil indeholde en række fælles mål samt vækstinitiativer, der også er rettet mod yderområder. Det gælder fx en fælles indsats for at realisere vækstpotentialet ved en kommende Femern Bælt-forbindelse, en styrket indsats for at realisere det grønne vækstpotentiale i forbindelse med etableringen af testcenteret for store vindmøller i Østerild og ved etableringen af Lindoe Offshore Renewables Center (LORC) i Munkebo.

Grøn turisme og kystturisme

Turismen bidrager til den danske samfundsøkonomi og til udvikling og beskæftigelse i områder uden for de større byer. Der er ca. 125.000 fuldtidsbeskæftigede i dansk turisme. Regeringen ønsker at forbedre mulighederne for vækst i dansk turisme og udnytte de danske styrker inden for naturoplevelser og bæredygtig turisme.

En koordineret og slagkraftig offentlig turismefremmeindsats er en vigtig forudsætning for vækst i dansk turisme. Lov om VisitDenmark blev vedtaget i maj 2010 og skaber en klarere arbejdsdeling og en styrket koordinering mellem turismens offentlige aktører på nationalt, regionalt og kommunalt niveau. Det bidrager til en mere effektiv udnyttelse af midlerne til udvikling og international markedsføring af dansk turisme, hvilket også kommer yderområderne til gavn.

Med udmøntningen af globaliseringsreserven blev det besluttet, at "Grøn Turisme" skal være i fokus i handlingsplanen for markedsføring af Danmark i 2011 og 2012. Regeringen ønsker, at denne udvikling også skal skabe grobund for en styrket lokal og regional erhvervsudvikling gennem turisme og oplevelsesøkonomi. De kommende års satsning på større og mere sammenhængende naturarealer, fx nationalparker, vil bl.a. medføre mere og bedre natur, som er tilgængelig for borgerne og turister.

Med henblik på at styrke rammerne for innovation og viden om nye vækstmuligheder inden for kystturisme foreslår regeringen, at der etableres et nyt videntcenter for kystturisme. Regeringen vil tage initiativ til at drøfte etablering af et videntcenter for kystturisme i Vestdanmark med de tre vstdanske vækstfora.

Forhøjet bundfradrag og obligatorisk indberetningsordning for sommerhusudlejning

For at opnå en stigende omsætning og beskæftigelse i lokalsamfundene langs de danske kyster vil regeringen styrke tilskyndelsen til at udleje sommerhuse til turister.

Bundfradraget for udlejning af sommerhuse er med virkning fra indkomståret 2010 blevet hævet fra 7.000 kr. til 10.000 kr.

Regeringen vil yderligere hæve bundfradraget for udlejning af sommerhuse fra 10.000 kr. til 20.000 kr. for sommerhusejere, der udlejer deres fritidsbolig gennem et udlejningsbureau. Samtidig etableres der en obligatorisk indberetningsordning for udlejningsbureauerne af udlejernes lejeindtægter. Indberetningsordningen vil blive udarbejdet i samarbejde med erhvervet.

Forhøjelse af grænsen for antal ferieboliger i overfløddiggjorte landbrugsbygninger

For at øge mulighederne for beskæftigelse og lokal omsætning i områder, hvor landbrugsejendomme sammenlægges, vil regeringen forbedre erhvervs-mulighederne for at anvende landbrugsbygninger, der bliver overflødige som følge af strukturudviklingen i dansk landbrug.

Regeringen vil derfor tage initiativ til, at der i fremtiden kan gives tilladelse til udlejning af op til 15 ferieboliger pr. nuværende eller tidligere landbrugsejendom i overfløddiggjorte stuehuse og driftsbygninger. Den hidtidige grænse har været 10 ferieboliger.

Alle danskere skal have adgang til højhastighedsbredbånd

Adgang til højhastighedsbredbånd er vigtigt for udviklingen i hele landet. Det kan ikke mindst være værdifuldt i de egne af landet, hvor de større afstande ellers kunne virke som en barriere for borgernes adgang til det offentlige og for virksomhedernes adgang til kunder og markeder.

Bedre digital infrastruktur i yderområder kan således understøtte borgernes brug af bl.a. hjemmearbejdspladser, videokonferencer og e-læringstilbud. Det skaber lettere adgang til at arbejde og uddanne sig. En veludviklet digital infrastruktur gør det også lettere for borgerne at få adgang til offentlige myndigheder og fremmer digitale sundhedstjenester, som fx konsultation med læge via videoforbindelse.

Hurtigt bredbånd er samtidig væsentlig for digitalisering i erhvervslivet, ikke mindst i små og mellemstore virksomheder. Digitalisering bidrager til effektivisering, innovation og udvikling af nye produkter og dermed virksomhedernes konkurrenceevne. Det gælder også virksomheder i yderområder, fx i forbindelse med landbrugets mulighed for digital driftsstyring. I turistbranchen er højhastighedsbredbånd ligeledes i stigende grad blevet et konkurrenceparameter.

I dag har over 99 pct. af danske husstande og virksomheder adgang til bredbånd med en hastighed på minimum 512 kbit/s. Inden udgangen af 2010 forventes alle husstande og virksomheder at kunne få adgang til en sådan forbindelse.

Regeringen vil styrke adgangen til hurtigt bredbånd i årene fremover og har derfor fastsat en bredbåndsmålsætning om 100 Mbit/s til alle i 2020.

Gode rammer for taxibetjening i yderområder

Regeringen er opmærksom på, at taxilovgivningen skal give gode rammer for taxibetjening i yderområder.

Vognmænd med såkaldte EP-tilladelser (sociale/kommunale kørselsopgaver efter kontrakt med de regionale trafikselskaber) er ikke underlagt de samme krav som taxivognmænd, fx er der ikke miljø- og energikrav til bilerne eller krav om samme uddannelse af føreren, som det er tilfældet for taxichauffører. De ulige vilkår risikerer især at ramme taxivognmænd i yderområderne.

Regeringen vil derfor fremsætte et lovforslag til efteråret 2010, der kan skabe mere fair konkurrence på området, så taxivognmænd i yderområder ikke bliver udkonkurreret af vognmænd med lempeligere vilkår.

Flere lokale muligheder på planområdet og bedre vilkår for butikker

Regeringen ønsker at sikre bedre muligheder for lokal udvikling af Danmarks yderområder. Det skal være nemmere at drive virksomhed og at bosætte sig i kommuner, som ligger uden for de store byområder samtidig med, at natur, miljø og det danske landskab fortsat bevares og beskyttes.

Særligt de kommuner med størst afstand til de store by- og vækstcentre mærker i disse år, at traditionelle erhverv, som landbrug, fiskeri og skovbrug, er under pres. Samtidig kan det være vanskeligt at tiltrække nye virksomheder og dermed tilflyttere. Derfor kan Danmarks yderområder have sværere ved at sikre en bæredygtig lokal udvikling end kommuner med store og stærke byer.

Løsningen er at skabe bedre muligheder for det lokale initiativ. Vejen fra ide til lokal handling i Danmarks yderområder skal være kortere. Det er afgørende for yderområdernes muligheder for at udvikle et stærkt lokalt erhvervsliv og attraktive bosætningsmuligheder.

Planloven opleves ofte som en barriere for lokal udvikling, særligt i Danmarks yderområder. Der er således kun begrænsede muligheder for at etablere og udvide virksomheder uden for særligt udpegede erhvervsområder, ligesom reglerne for etablering og placering af detailhandel gør det vanskeligt for kommunerne at sikre de fornødne rammer for et attraktivt og konkurrencedygtigt butiksliv også i de mindre bysamfund. Ligeledes gør reglerne for placering af boliger det vanskeligt for kommunerne at fastholde et bæredygtigt befolkningsgrundlag fx i små bysamfund. Yderområder oplever således ofte at være unødigt begrænset af en række af lovens bestemmelser.

Regeringen vil derfor styrke udviklingsmulighederne for kommunerne i Danmarks yderområder.

Konkret vil regeringen fremsætte forslag til en ændring af planloven, der skal gøre det nemmere for kommuner i Danmarks yderområder at

- Tiltrække og fastholde mindre virksomheder
- Tiltrække og fastholde detailhandel uden for de store byer
- Styrke bosætningsmuligheder

Regeringen vil

- Give en udvidet adgang til at gennemføre planlægning til gavn for detailhandel samt for erhverv og boliger i landzone for kommunerne i yderområderne samt give mulighed for planlægning i kystnærhedszonen på grundlag af en konkret plantilladelse fra miljøministeren.
- Lempe planlovens regler for etablering af store udvalgsbutikker i mindre byer.
- Tage særlige lokale hensyn til butikker i mindre byer med særlige besøgs mønstre.
- Styrke informationsindsatsen og vejledningen i anvendelsen af planlovens muligheder.
- Skabe bedre muligheder for serviceerhverv i yderområder.

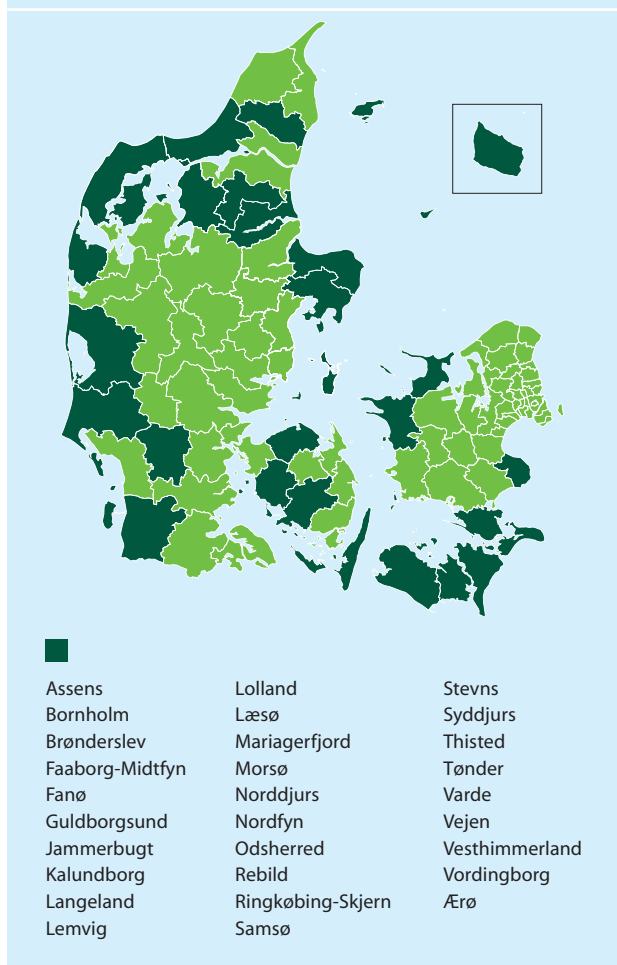
En differentieret planlov målrettet Danmarks yderområder vil give mere plads til lokal udvikling.

Den differentierede planlov vil omfatte i alt 29 kommuner uden for Københavnsområdet og det østjyske bybånd mellem Kolding og Århus, hvor 40 pct. af indbyggerne bor uden for bymæssig bebyggelse. Desuden vil alle ikke-brofaste øer være omfattet af den differentierede planlov.

Regeringens initiativ imødekommer et stærkt ønske hos kommunerne. En interviewrunde blandt en række kommuner i efteråret 2009 afdækkede et ønske om at gøre planloven mere fleksibel i yderområderne. Det har bl.a. været et stærkt ønske hos kommunerne at få flere planlægningsmuligheder i forhold til

- Detailhandel
- Erhverv og boliger i landzone
- Kystnærhedszonen

Kommuner i yderområder omfattet af differentieret planlov

Regeringen foreslår følgende konkrete initiativer:

Differentiering af planloven – større frihed for yderområder

Regeringen vil fremsætte forslag til en ændring af planloven, som skal give kommunerne i yderområderne en udvidet adgang til at gennemføre planlægning til gavn for detailhandel samt for erhverv og boliger i landzone. Sigtet med lovændringen er at styrke mulighederne for at etablere nye boliger i tilknytning til byer og landsbyer samt at gøre det lettere at udvide virksomheder

etableret i overflødiggjorte/tidligere landbrugsbygninger. Desuden skal det være lettere for kommuner i yderområderne at placere og udvide butikker i tilknytning til byer og landsbyer, end tilfældet er i dag.

Inden for kystnærhedszonen vil kommunerne i yderområderne også kunne få udvidet mulighederne for at planlægge til gavn for erhverv, bosætning og detailhandel i forhold til landets øvrige kommuner. Det skal ske på grundlag af en konkret planlægningsstilladelse fra miljøministeren.

Den nærmere udformning og afgrænsning af de nye planlægningsbestemmelser fastlægges i forbindelse med et lovforberedende arbejde.

Den udvidede planlægningsadgang for kommunerne skal ske inden for rammerne af by- og landzoneinddelingen og skal understøtte en fortsat balance mellem byer, landsbyer og det åbne land. Naturbeskyttelsesområder og strandbeskyttelseslinjen (fra 0 til 300 meter fra kysten) vil ikke være omfattet af den udvidede planlægningsadgang.

Regeringen ønsker at følge udviklingen tæt på dette område, og vil derfor evaluere den differentierede planlov i folketingsåret 2013-2014.

Bedre muligheder for udvikling af detailhandel

En række kommuner med mindre og mellemstore byer føler sig i dag tilsidesat i forhold til kommuner med byer over 40.000 indbyggere, der kan etablere udvalgs-varebutikker på over 2.000 m². Udvalgsvarer er – i modsætning til dagligvarer – varer, som ikke forgår umiddelbart ved brug og er fx tøj, sko, bøger, isenkram, og el-udstyr. Flere kommuner har måttet afvise konkrete investorer, fordi det ikke var tilladt at planlægge butikker af den størrelse.

Regeringen vil derfor tage initiativ til at gøre det muligt hvert fjerde år at planlægge én stor udvalgsvarerbutik over 2.000 m² i en af kommunens byer over 3.000 indbyggere. Dermed får kommunerne mulighed for at planlægge for større udvalgsvarerbutikker over 2.000 m² i bymidten.

Eksempler på mulighederne i regeringens forslag til ny planlov

Regler og praksis i dag	Forslag til ny lov
Virksomheder i fx landbrugsbygninger vil ofte skulle flytte til ny lokalitet, hvis de skal udvides.	Med forslaget hæves grænsen for at udvide erhvervsvirksomheder fx i nedlagte landbrugsbygninger.
Detailhandel skal som hovedregel ikke placeres uden for bymidten.	Med forslaget bliver der mulighed for at lægge butikker uden for bymidten, men stadig i tilknytning til byen.
Det er som udgangspunkt vanskeligt at udlægge nye parceller i landzone.	Med forslaget bliver der mulighed for at lægge nye parceller – også med store grunde – i tilknytning til eksisterende landsbyer.

Initiativet vil omfatte alle kommuner, herunder også de 29 yderkommuner med udvidet planlægningsadgang. Muligheden vil dog ikke gælde de 4 ø-kommuner.

I hovedstadsområdet vil fortsat gælde særlige regler, da planlægningen af de store udvalgswarebutikker er reguleret i et landsplandirektiv.

Mulighed for dispensation til butikker uden for bymidten

I kommuner, hvor ingen by er over 20.000 indbyggere, og hvor kommunen samtidig har særlige besøgs-mønstre, fx i forbindelse med en betydelig national eller international turistaktivitet – skal miljøministeren ved hjælp af et landsplandirektiv have mulighed for at udlægge butiksarealer uden for bymidten. Et særligt besøgs-mønster er fx en mindre by, som besøges af et ekstraordinært stort antal turister i forhold til andre byer af samme størrelse. Denne bestemmelse er tænkt i forhold til områder, hvor en udbygning med detailhandel

kan bidrage til at fastholde eller styrke et områdes udvikling i form af øget beskæftigelse, øget turisme, indtjening eller fastholdelse af bosætning

Initiativet vil omfatte kommuner i hele landet og således supplere den udvidede planlægningsadgang for de 29 yderkommuner.

Bedre vejledning om planlovens muligheder

Regeringen vil endvidere styrke informationsindsatsen og vejledningen i anvendelsen af planlovens muligheder, bl.a. ved at udgive en eksempelsamling om planlægning i kystnærhedszonen og nedsætte et dialogforum under Miljøministeriet. Det skal bl.a. undersøge mulighederne for udvikling af nogle mere koncentrerede turistområder.

Bedre muligheder for serviceerhverv

Detailhandelen spiller en vigtig rolle for liv og bosætning i alle dele af landet. Særligt i yderområder er der således grund til at støtte op om, at der er lokale indkøbsmuligheder. Det er i dag ikke muligt at understøtte lokal butiksdrift i fx ældrecentre, og der er generelt behov for at undersøge mulighederne for at styrke detailhandelen i mindre butikker. Regeringen vil derfor forbedre eksistensvilkårene for detailhandelen i yderområder, bl.a. ved at

- Fremsætte lovforslag om dispensation til etablering af servicebutikker i ældre- og plejeboligbebyggelser i yderområder, således at der skabes gode rammer for tilgængeligheden af dagligvarer gennem adgang til butikslokaler på fordelagtige vilkår som sideaktivitet i almene boligbebyggelser.
- Oprette et bredt sammensat detailhandelsforum under Økonomi- og Erhvervsministeriet, der skal kortlægge de generelle rammer for drift af små butikker, herunder initiativer, der kan skabe gode rammer for dagligvareindkøb inden for rimelig afstand. Forummet skal senest 1. september 2011 komme med en samlet analyse og forslag til konkrete initiativer, der kan styrke detailhandelen i mindre butikker.

Bedre infrastruktur i yderområder

Det Danmark, vi kender, med effektive produktionsvirksomheder og et stort udbud af varer i butikkerne, bygger på, at vi har et effektivt transportsystem.

Der er ingen tvivl om, at fremtiden vil bringe nye krav og forventninger om mobilitet.

Regeringen ønsker at sikre, at hele Danmark kan bidrage til at løse denne vigtige udfordring. Alle landsdele skal være med, og det forudsætter effektive infrastrukturforbindelser.

Regeringen vil sikre flere gode forbindelser og transportmuligheder, som kan styrke fleksibiliteten på arbejdsmarkedet og udvikle virksomheder i lokalområderne. Det gælder bl.a. en særlig indsats for transportkorridorerne til og fra havnene, og det gælder en styrket infrastruktur, som kan understøtte de vigtige turismeerhverv i yderområder.

Regeringen har allerede igangsat en række vigtige initiativer med henblik på at forbedre statens infrastruktur regionalt og lokalt.

Der er således bl.a. igangsat en forundersøgelse af yderligere opgraderinger af Rute 34 på strækningen mellem Herning og Skive samt Rute 26 mellem Skive og Hanstholm, bl.a. for at styrke Hanstholm Havn. Der er gennemført en økonomiundersøgelse med henblik på dimensionering af VVM-undersøgelsen af en udbygning af Rute 26 på strækningen Århus-Viborg, og der er samtidig reserveret midler til den efterfølgende VVM-undersøgelse.

Der gennemføres desuden en forundersøgelse af en omfartsvej ved Grenå, og det er besluttet at give et samlet statsligt bidrag på 105 mio. kr. til projektet.

En opdatering af den amtsligt udarbejdede VVM-redegørelse vedrørende anlæg af en nordlig omfartsvej ved Næstved er under færdiggørelse, og der gennemføres en forundersøgelse af en opgradering af strækningen Næstved-Rønnede (Rute 54). Der er desuden afsat en ramme på 400 mio. kr. til anlæg af omfartsvej ved Nykøbing Falster med henblik på en endelig stillingtagen, når opdateringen af den amtslige VVM-redegørelse ligger klar.

Regeringen vil foreslå, at

- Der etableres motorvej fra Holstebro til Herning.
- Det igangværende modulvognsforsøg udvides.
- Der gennemføres en forundersøgelse af mulighederne for udbygningen af strækningen Tønder-Esbjerg.
- Der gennemføres en forundersøgelse af mulighederne for anlæg af en omfartsvej ved Brovst.
- Der gennemføres en ombygning og forbedring af trafikmiljøet i Rønne og på havnen i Rønne.
- Der gennemføres en udvidelse af rundkørslen ved frakørsel 64 ved Kolding.
- Der gennemføres en udvidelse af rundkørslen ved Grundtvigs Allé i Sønderborg.
- Der gennemføres en forstærket indsats for cykelturismen i yderområder.

Regeringen vil

- Igangsætte et forsøg med en hastighedsgrænse på 90 km/t på en række landevejsstrækninger.
- Sikre, at Scandlines har arealer til at udvide havnefaciliteterne i Gedser Havn.
- Undersøge muligheden for, at pensionister i yderområder kan anvende den kommunalt drevne buskørsel.

Der etableres i den kommende tid en række nye tre-sporede veje med skiftende overhalingsbane (de såkaldte 2+1 strækninger) på statsvejnettet i Danmark, og regeringen vil generelt forstærke fokus på anvendelsen af 2+1 veje med henblik på at forbedre fremkommeligheden.

Med "Danmark i balance i en global verden" vil regeringen yderligere styrke indsatsen for at sikre en moderne og effektiv infrastruktur i alle dele af Danmark.

Regeringen vil binde de enkelte landsdele effektivt op på de vigtigste overordnede transportkorridorer med en bred vifte af tiltag, som regeringen bl.a. vil foreslå prioriteret under forhandlinger i efteråret 2010 med forligskredsen på transportområdet, herunder:

- Regeringen vil fortsætte arbejdet med at udbygge de overordnede vejforbindelser (udbygning af Rute 18 og forundersøgelser af Rute 11).
- Ombygge en række konkrete flaskehalse, herunder i vigtige knudepunkter mellem de overordnede veje.
- Styrke fremkommeligheden gennem forsøg med mere fleksible hastighedsgrænser, styrkede muligheder for kørsel med modulvogntog og nye cykelruter.

Regeringen foreslår på denne baggrund følgende initiativer:

Ny motorvej fra Holstebro til Herning

Inden for rammerne af Aftale om en grøn transportpolitik er der afsat 4 mio. kr. til en forundersøgelse af en forlængelse af motorvejen Vejle-Herning til Holstebro samt reserveret 20 mio. kr. til en VVM-undersøgelse af strækningen. Der er endvidere i Aftale om udmøntning af midler til nære sundhedstilbud i udkantsområder og lægehelikopterordning mellem regeringen og Dansk Folkeparti afsat 1 mio. kr. til at undersøge, hvordan det kommende akutsygehus i Gødstrup mest hensigtsmæssigt forbindes til motorvejen.

På den baggrund foreslår regeringen, at der etableres en ny motorvej fra Holstebro til Herning, inklusiv forbindelse fra motorvejen til det kommende akutsygehus i Gødstrup, som foreløbigt skønnes at koste 2½ – 3 mia. kr. Regeringen vil drøfte finansieringen af en ny motorvej fra Holstebro til Herning i forbindelse med efterårets forhandlinger om finansloven for 2011.

Forsøg med 90 km/t på udvalgte landevejsstrækninger

Regeringen foreslår, at der igangsættes et forsøg med en hastighedsgrænse på 90 km/t på en række landevejsstrækninger rundt om i landet, og at der gennemføres justeringer af strækningerne, der forbedrer trafiksikkerheden. På baggrund af forsøgets resultater kan der tages stilling til en permanent landsdækkende løsning.

Scandlines' udvidelse af havnefaciliteterne i Gedser Havn

Banedanmark og DSB vil sælge relevante arealer i Gedser Havn til Scandlines, som herved får skabt klarhed i forhold til rederiets videre udvikling af en forbedret færgebetjening af ruten Gedser-Rostock. Scandlines har planer om at fordoble kapaciteten på ruten ved at investere i to nye dobbeltdækkerfærger og tilpasning af havnefaciliteterne.

Fleksibel befording af pensionister i yderområder

Regeringen vil undersøge muligheden for, at pensionister i yderområder kan anvende den kommunalt drevne skolebuskørsel. Undersøgelsen vil omfatte en kortlægning af eksisterende barrierer og fremtidige muligheder på området.

Mulighed for modulvogntog til flere virksomheder og havne

Regeringen vil foreslå, at de resterende midler fra det igangværende modulvogntogsforsøg anvendes til en yderligere udvidelse af forsøget, så flere virksomheder og havne får mulighed for at deltage. Målet er at udvide ordningen med strækninger, som ligger længere væk fra det overordnede vejnet end de nuværende forsøgsstrækninger.

Endvidere foreslår regeringen, at følgende nye initiativer prioriteres ved efterårets forhandlinger om udmøntningen af de puljer, der er afsat ved aftalen om en grøn transportpolitik.

Forundersøgelse af en udbygning af Rute 11 (Tønder-Esbjerg)

Regeringen foreslår, at der gennemføres en forundersøgelse af mulighederne for en udbygning af strækningen Tønder-Esbjerg. Strækningen Tønder-Esbjerg (Rute 11) er en central transportkorridor for hele det sydvestjyske område og en vigtig forbindelse til både det øvrige vestjyske område og til Tyskland.

Undersøgelsen skal både omfatte mulighederne for udbygning til motorvej, motortrafikvej, 2+1 vej og mindre kapacitetsforbedringer.

Forundersøgelse af omfartsvej på Rute 11 ved Brovst

Regeringen foreslår, at der gennemføres en forundersøgelse af mulighederne for anlæg af en omfartsvej ved Brovst. Der er i dag problemer med den bynære trafik gennem byerne Brovst, Halvrimmen og Arendtsminde.

Ombygning og forbedring af trafikmiljøet i Rønne på Bornholm

Regeringen foreslår, at der gennemføres en ombygning og forbedring af fremkommeligheden og trafikikkerheden på statsvejen Åkirkebyvej i Rønne og på havnen i Rønne. Åkirkebyvej er præget af megen krydsende trafik til de mange erhvervsvirksomheder og omfattende detailhandel på begge sider af vejen. Samtidig er der på selve havnearealerne i Rønne behov for et forbedret sammenhængende vejnet, som kan smidiggøre færgetrafikken på havnen, når den nye og større færge indsættes.

Bedre opkobling til det overordnede vejnet fra Syd- og Vestjylland

Regeringen foreslår, at der gennemføres en udvidelse af rundkørslen ved frakørsel 64 ved Kolding, som på nuværende tidspunkt er overbelastet. Overbelastningen resulterer i kø og tilbagestuvning på ramperne med lange ventetider og dårligere trafikafvikling for trafikken fra Syd- og Vestjylland til følge.

Bedre kapacitet på vejnettet ved Sønderborg

Regeringen foreslår, at der gennemføres en udvidelse af rundkørslen ved Grundtvigs Allé i Sønderborg, som på nuværende tidspunkt er overbelastet. Den nuværende udformning af rundkørslen har for lidt kapacitet i forhold til trafikmængden og medfører i dag kødannelser og bagendekollisioner. Dette forværres yderligere, når motorvejen mellem Kliplev og Sønderborg står færdig.

Nye cykelstier i yderområder

Regeringen foreslår, at der gennemføres en forstærket indsats for cykelturismen i yderområder, herunder etablering af nye cykelstier i nationalparkområder.

Uddannelse i yderområder

Globaliseringen og den internationale økonomiske situation understreger vigtigheden af, at det er muligt at opnå relevante kompetencer i alle egne af Danmark. Det er nødvendigt for at klare sig på et arbejdsmarked med stigende krav, og hvor de ufaglærte job ser ud til at forsvinde ud af landet i et hastigt tempo.

Yderområderne står over for nogle særlige udfordringer:

- Flere i yderområderne får en ungdomsuddannelse end i 1990'erne, og yderområderne nærmer sig på det punkt landsgennemsnittet. Der er dog stadig en større andel af unge i resten af landet, der får en ungdomsuddannelse.
- Der er også flere end i 1990'erne, der får en videregående uddannelse i yderområderne, men på dette punkt er udviklingen gået endnu hurtigere i resten af landet. Forskellen mellem andelen af unge med en videregående uddannelse i yderområderne og i resten af landet bliver således stadigt større.
- Generelt er andelen, der får en erhvervskompetencegivende uddannelse, lavere i yderområderne end i resten af landet. Forskellen er dog ikke stor. Den primære forskel mellem yderområderne og resten af landet er, at unge i yderområderne generelt tager kortere uddannelser, herunder især erhvervsfaglige uddannelser.

Over de senere år har regeringen taget en række initiativer, som skal bidrage til en bedre uddannelsesdækning i hele landet. Fx blev der med finansloven for 2008 indført et udkantstilskud til små gymnasier, og med finansloven for 2010 er der indgået aftale om udformningen af et nyt udkantstilskud for erhvervsskolerne. Udkantstilskuddet har til formål at sikre et bredt, varieret og attraktivt tilbud af erhvervsrettede ungdomsuddannelser i yderområder. Dermed er der udkantstilskud til alle kompetencegivende ungdomsuddannelser.

De stigende krav til uddannelsernes kvalitet og tilpasning til nye behov på arbejdsmarkedet samt studiemiljøernes attraktivitet for elever, kursister og studerende betyder dog, at uddannelse i yderområder til stadighed rummer udfordringer – bl.a. i forhold til at sikre rekrutterings-

Regeringen vil

- Fremsætte lovgivning, der giver bedre rammer for, at ungdomsuddannelserne kan indgå i lokalt samarbejde, såsom fusioner og campusser.
- Sørge for, at erhvervsakademier og professionshøjskoler arbejder strategisk med den regionale uddannelsesdækning.
- Forbedre transportmulighederne for studerede i yderområder
- Iværksætte et initiativ, der bringer ledige akademikere i beskæftigelse i yderområderne
- Godkende en lægeuddannelse i Aalborg med 50 pladser på bacheloruddannelsen.

grundlaget til uddannelsesinstitutionerne og en hensigtsmæssig udnyttelse af de eksisterende ressourcer. Regeringen vil derfor fremme nye måder at organisere undervisningen på.

Akademikere på en arbejdsplads kan bidrage til innovation og vækst, fordi de ofte kommer med ny viden og et nyt blik på processer og produkter. Derfor vil regeringen skabe bedre muligheder for videregående uddannelser i yderområder. Desuden vil regeringen arbejde for, at flere akademikere kommer i beskæftigelse i yderområderne, så der skabes bedre faglige miljøer i hele landet.

Regeringen foreslår følgende initiativer:

Ungdomsuddannelserne: Lokalt samarbejde, fusioner og campusser

Det er regeringens målsætning, at mindst 95 pct. af en ungdomsårgang i 2015 skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Det forudsætter, at der også i yderområderne er et varieret udbud af uddannelser og effektive og bæredygtige uddannelsesinstitutioner med attraktive uddannelsesmiljøer.

Der er behov for, at langt flere institutioner udnytter mulighederne for et tæt samarbejde mellem gymnasier, erhvervsskoler, voksenuddannelsescentre og social- og sundhedsskoler, hvor der fx også inddrages 10. klassecentre, Ungdommens Uddannelsesvejledning, videregående uddannelser og voksenuddannelser.

Derfor vil regeringen fremsætte en ny samlet og forenklet lov om ungdomsuddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre, der gør det lettere at etablere institutioner med både almene og erhvervsrettede uddannelser, og som letter campussamarbejde og institutionsudvikling. Denne indsats skal tage højde for det fremtidige elevgrundlag og skal gennemføres inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Regeringens initiativ vil gøre det nemmere at udnytte fælles ressourcer samt give bedre muligheder for udveksling af lærerkræfter, campusdannelse og fusioner, der kan være med til at styrke uddannelsernes position og synlighed i byerne i yderområder. Et tættere samarbejde vil således blandt andet kunne bidrage til:

- At gøre det mere attraktivt at tage en uddannelse lokalt ved at etablere spændende uddannelsesmiljøer af en vis størrelse.
- At gøre det nemmere at sætte ind over for de unge, der er faldet fra en uddannelse.
- At gøre det lettere for elever på erhvervsuddannelserne at kombinere erhvervsuddannelsen med studiekompetence inden for de gymnasiale fag.

Bedre muligheder for videregående uddannelser i yderområder

Regeringen lægger vægt på, at der er gode og attraktive uddannelses tilbud til de unge, uanset hvor i landet man bor. Der er ni erhvervsakademier og syv professionshøjskoler i Danmark. Institutionerne har flere uddannelsessteder, og de har selv ansvaret for at organisere uddannelserne på en måde, så der er et dækkende udbud af uddannelser i deres respektive område.

Med den seneste globaliseringsaftale af 5. november 2009 om udmøntning af midler til de videregående uddannelser er det fastsat, at hver professionshøjskole i 2010 skal udarbejde en strategi for sikring af den

Eksempler på sammenhængende uddannelsesindsats gennem lokale samarbejder

Der er allerede mange gode eksempler på, at der lokalt tages initiativ til en sammenhængende uddannelsesindsats gennem lokale samarbejder:

- Grindsted, Varde og Glamsbjerg er eksempler på byer, hvor der arbejdes med campusmodeller.
- På Lolland og Falster er erhvervsskolerne fusioneret til én erhvervsskole, men fusionen omfatter ikke gymnasier.
- På Bornholm har erhvervsskolen, gymnasiet og voksenuddannelsescenteret besluttet at fusionere med henblik på etablering af campus.

regionale uddannelsesdækning. Strategierne skal sikre, at der er adgang til videregående uddannelser inden for de enkelte institutioners geografiske dækningsområde. Undervisningsministeriet vil i løbet af efteråret 2010 på baggrund af de udarbejdede strategier indgå i dialog med de enkelte professionshøjskoler om at skabe løsninger på de konkrete regionale udfordringer inden for de uddannelsesmæssige dækningsområder.

Med henblik på yderligere at understøtte professionshøjskolernes arbejde med regional uddannelsesdækning omlægges en del af institutionstilskuddet til professionshøjskolerne, så der inden for den eksisterende økonomiske ramme omfordes midler til uddannelsesinstitutionerne med de største udfordringer i forhold til regional uddannelsesdækning. Omlægningen vil ske ved, at en højere andel af det nuværende institutionstilskud målrettes institutionernes arbejde med regional uddannelsesdækning. Midlerne vil blive fordelt efter nærmere fastsatte kriterier.

Erhvervsakademierne er som institutioner meget forskellige, og en del af deres udbud gennemføres i dag lokalt på erhvervsskoler. Regeringen vil undersøge, om der for erhvervsakademierne ligeledes kan være et behov for at understøtte den regionale uddannelsesdækning med økonomiske incitament.

Bedre transportmuligheder for studerende i yderområder

Det skal være muligt for studerende i alle dele af landet at tage en ungdomsuddannelse og videregående uddannelse.

Regeringen har derfor i forbindelse med Aftale om genopretning af dansk økonomi aftalt med Dansk Folkeparti at gennemføre en tilpasning og en målretning af de eksisterende befordringsordninger til ungdomsuddannelser og videregående uddannelser til studerende med de højeste transportudgifter.

Regeringen ønsker at indføre en kilometergodtgørelse for transport i egen bil, hvor den kollektive transport ikke er en reel mulighed, til studerende på videregående uddannelser på linje med den nuværende ordning på ungdomsuddannelserne. Forslaget skal ses i sammenhæng med omlægningen af befordringsordningerne, som er aftalt i Genopretningspakken.

Måltreningen af transportordningerne forventes at træde i kraft medio 2011.

Nuværende befordringsordninger

Ungdomsuddannelser:

- Grænse for befordringstilskud på 324 kr. pr. 30 dage (egenbetaling).
- 100 pct. befordringstilskud ud over egenbetaling.
- Intet rabatloft.
- Mulighed for kilometergodtgørelse ud over egenbetalingsgrænsen på 0,75 kr. pr. km. pr. dag (skattepligtigt).

Videregående uddannelser:

- Grænse for befordringstilskud på 423 kr. pr. 30 dage. (egenbetaling).
- 65 pct. befordringstilskud ud over egenbetaling.
- Maksgrænse for befordringstilskud på 705 kr. pr. 30 dage.
- Ikke mulighed for kilometergodtgørelse.

Forslag til harmonisering af befordringsordninger

Ungdoms- og videregående uddannelser:

- Grænse for befordringstilskud på 551 kr. pr. 30 dage. (egenbetaling).
- 100 pct. befordringstilskud ud over egenbetaling.
- Intet rabatloft.
- Mulighed for kilometergodtgørelse ud over egenbetalingsgrænsen på 13 kr. pr. km. pr. 30 dage (skattepligtigt).

Flere akademikere i virksomhederne i yderområderne

Erfaringerne viser, at akademikere på en arbejdsplads kan bidrage til at skabe fremtidens vækst, fordi de ofte kommer med ny viden og et nyt blik på processer og produkter. Private og offentlige arbejdsgivere skal derfor blive bevidste om, hvad akademikere kan bidrage med – og akademikere skal have øjnene op for, at der også er gode jobmuligheder uden for de største byer.

Regeringen vil derfor iværksætte et initiativ, der skal bidrage til at bringe ledige akademikere i beskæftigelse i yderområderne. Indsatsen skal supplere den eksisterende beskæftigelsesindsats.

Initiativet forankres hos Akademikernes Centralorganisation (AC), som udmønter indsatsen. AC sikrer en samlet koordination, som gør, at de forskellige dele i initiativet understøtter hinanden bedst muligt.

AC igangsætter en øget opsøgende virksomhedsrettet indsats, som arbejder på at få akademikere i beskæftigelse eller løntilskud i yderområderne. AC kan gennemføre en phonerkampagne for at skabe direkte kontakt til virksomhederne. Endvidere kan netværkskonsulenterne skabe nye netværk mellem akademikere og virksomheder, fx ved at gennemføre erhvervsdatingarrangementer, fyraftensmøder mellem akademikere og virksomheder og netværk for studerende på længerevarende uddannelser i de sidste måneder af deres studietid.

Det nye initiativ vil supplere den landsdækkende kampagne for at skaffe jobåbninger til nyuddannede akademikere, som AC gennemfører i andet halvår af 2010.

Lægeuddannelse i Aalborg

Regeringen har godkendt, at der kan oprettes en lægeuddannelse i Aalborg med 50 pladser på bacheloruddannelsen. Placeringen af lægeuddannelsen på Aalborg Universitet kan understøtte og styrke universitetets kompetencer, som også kan være en vigtig faktor i den regionale erhvervsudvikling i Nordjylland.

Universitetet har opbygget en stærk forskningsprofil inden for sundhedsteknologi, smerteforskning og trådløs kommunikation, samtidig med at regionen allerede i dag har videntunge miljøer inden for det medicoteknologiske område, der bygger på kompetencer inden for telekommunikation, mikroelektronik og medicoteknik.

Lægeuddannelsen vil derfor være en regional satsning inden for de videntunge erhverv, som regionen allerede har, og er i tråd med regionens erhvervsudviklingsstrategi. Dens oprettelse forventes at få betydning for vækst og udvikling af nye, videntunge arbejdspladser i Nordjylland.

Sundhed: Styrket akutberedskab med fokus på yderområder

Der skal i alle dele af landet være tryghed for, at befolkningen hurtigt kan komme i relevant behandling, hvis de kommer til skade eller bliver akut syge. Det skal sikres ved et fintmasket net af hurtig hjælp og nære sundhedstilbud, som kan understøtte den nye sygehusstruktur og de nye fælles akutmodtagelser. Der skal være et trygt og effektivt akutberedskab i hele landet.

Den præhospitale indsats skal tilbyde hurtig og effektiv transport og tidlig livreddende indsats ved hjælp af ambulancer, akutbiler, lægebiler mv. samt etablering af en helikopterordning. Lokale sundhedstilbud skal i områder med store afstande varetage de nære og mindre komplicerede sundhedsbehov. Vagtlægeordningen og skadestuerne skal i højere grad tænkes sammen, så ressourcerne til visitation og behandling bliver brugt bedst muligt.

Derfor har regeringen og Dansk Folkeparti i forbindelse med finanslovsaftalerne for 2009 og 2010 afsat 600 mio. kr. til facilitering af løsninger i yderområder med store afstande. Midlerne skal understøtte en samlet sygehusstruktur med tryghed til befolkningen.

Regeringen og Dansk Folkeparti har 8. juni 2010 indgået aftale om de overordnede rammer for udmøntning af de afsatte midler til nære sundhedstilbud i yderområder og lægehelikopterordning.

Et vigtigt element i regeringens plan for fremtidens akutindsats er en udbygning af de nære sundhedstilbud i områder med store afstande i form af fx sundheds- og akuthuse, som samler praktiserende læger, herunder lægevagten, relevante speciallæger og andre praktiserende sundhedspersoner i større enheder. Afhængig af lokale forhold kan sundheds- og akuthuset også indeholde en række andre regionale og kommunale sundhedstilbud. Der kan fx være skadeklinik, jordemoderkonsultation, kommunal sygepleje og genoptræning, røntgen/billeddiagnostisk, blodprøvetagning samt visse ambulante funktioner mv. Enkelte steder i landet kan der være behov for at supplere med mindre sengeafdelinger til visse kroniske medicinske patienter.

Regeringen vil

- Øge trygheden for borgerne i yderområder ved at etablere nære sundhedstilbud og sikre hurtig hjælp.
- Etablere en lægehelikopterordning, bl.a. målrettet øer og yderområder.
- Sætte fokus på mulighederne for lægedækning i yderområder.

De lokale sundheds- og akuthuse skal håndtere de mange mindre skader, som det ikke er nødvendigt at tage på et specialiseret sygehus med, og være med til at skabe tryghed og synlighed omkring akutte sundhedstilbud til borgerne i yderområder.

Det er vigtigt, at borgere, der ringer 112, får hurtig hjælp af høj kvalitet. Fremover skal borgere, der ringer 112, have adgang til sundhedsfaglig rådgivning fra fx sygeplejersker eller ambulancebehandlere via de regionale vagtcentraler. Tilsvarende skal der ske en sundhedsfaglig vurdering af, hvilken hjælp der skal ydes i det konkrete tilfælde. Formålet er at sikre, at den rigtige hjælp anvendes til den rigtige patient. Samtidig kan telefonisk rådgivning om fx førstehjælp bidrage til at skabe tryghed i den akutte situation, indtil hjælpen er fremme. Den samlede løsning forventes at medføre en bedre betjening af borgerne og en mere effektiv anvendelse af de præhospitale ressourcer, til gavn for både borgere og sundhedsvæsen.

Regionerne, Rigspolitiet og Københavns Brandvæsen har indgået et samarbejde om at indføre en konkret, landsdækkende model for håndtering af sundhedsfaglig rådgivning i forbindelse med opkald til 112. Det er forventningen, at regionerne kan være klar til at indføre den nye model fra foråret 2011.

Desuden har regeringen i efteråret 2009 nedsat et udvalg om det præhospitale akutberedskab (akutudvalget). Det skal komme med anbefalinger til den fremtidige akutindsats, herunder hvordan den besluttede udbygning af løsninger i yderområder og en helikopterordning bedst realiserer målsætningen om, at hjælpen under normale omstændigheder skal være fremme inden for 15 minutter efter opkald til 112. Udvalget vil i løbet af efteråret 2010 udarbejde en status for sit arbejde.

Regeringen foreslår følgende initiativer:

Nære sundhedstilbud og hurtig hjælp i yderområder med store afstande

Regeringen og Dansk Folkeparti har 8. juni 2010 indgået aftale om de overordnede rammer for fordeling af de afsatte 600 mio. kr. til en styrket akutindsats i yderområder med store afstande. Midlerne skal bl.a. bruges til at etablere særlige løsninger i de dele af landet, hvor der med den nye sygehusstruktur måtte være "hvide pletter", herunder nære sundhedstilbud i form af sundheds- og akuthuse samt moderne og tidssvarende lægehuse.

Det indgår i aftalen, at midlerne udmøntes til følgende formål:

- Etablering af fuldt udbyggede sundheds- og akuthuse – som udgangspunkt i eksisterende bygninger.
- Lægehuse, sundheds- og akuthuse i yderområder tilpasset lokale forhold – som udgangspunkt til indkøb af apparatur samt til ombygning af eksisterende bygninger.
- Udbygning af præhospitale beredskaber.
- Helikopterordning mv., jf. nedenstående.

- Måltrettet kompetenceløft til sundhedsprofessionelle med særlige opgaver i forhold til sundheds- og akuthuse / præhospitale beredskaber (sygeplejersker, paramedicinere m.fl.) samt uddannelse af særlige førstehjælpere.

Sigtet er at øge trygheden for borgerne i yderområder, så der i alle dele af landet skabes tryghed for, at befolkningen har adgang til kompetent sundhedsfaglig hjælp, hvis de kommer til skade eller bliver akut syge.

Midlerne udmøntes som en ansøgningspulje, som kommuner og regioner kan ansøge i fællesskab. Midlerne forventes udmøntet fra 2011.

Helikopterordning, bl.a. målrettet øer og yderområder

Det indgår i regeringens aftale med Dansk Folkeparti om akutområdet, at der afsættes 100 mio. kr. til en helikopterordning mv. En lægehelikopterordning kan være med til at sikre befolkningen i yderområder og på øerne hurtigere lægehjælp på stedet og hurtigere transport til specialiseret behandling på fx traumecenter eller et af landets hjertecentre. Det kan derfor være et vigtigt supplement til den øvrige præhospitale indsats med ambulancer, akutbiler, lægebiler mv.

Den 1. maj 2010 blev der igangsat en forsøgsordning med en lægehelikopter i Region Hovedstaden og Region Sjælland, som løber 1½ år.

Derudover vil regeringen og Dansk Folkeparti anvende en del af de afsatte midler til at etablere en forsøgsordning med en lægehelikopter med base i Karup. Forsøgsordningen forventes at starte primo 2011 og skal løbe parallelt med forsøgsordningen i Region Sjælland og Region Hovedstaden. Evalueringen af begge ordninger kan danne baggrund for anbefalinger om den fremtidige lægehelikopterordning i Danmark.

Rekruttering og fastholdelse af praktiserende læger i yderområder

Et omdrejningspunkt for den nære sundhedsindsats er de lokale praktiserende læger, herunder lægevagten.

I de kommende overenskomstforhandlinger, som den offentlige part fører med Praktiserende Lægers Organisation, vil der derfor være fokus på mulighederne for at forbedre rammebetingelserne ved etablering af lægepraksis særligt i yderområder. Regeringen vil drøfte med regionerne, hvordan der sikres rekruttering og fastholdelse af praktiserende læger i yderområder. Sigtet er bl.a., at det skal være lettere at ansætte læger i lægepraksis, samt at ikke-læger kan eje en lægepraksis. Det vil bidrage til at skabe faglige miljøer samt lette udfordringen for (yngre) læger ved etablering af egen praksis. Endvidere skal det undersøges, hvordan der kan ske en forenkling af reglerne om praktiserende lægers mulighed for at nedsætte sig i et område, sådan at faktiske, lokale behov vejer tungere. Dette fokus understøttes af den pulje til lægehuse mv. i yderområder, som er afsat efter aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om akutområdet.

Lokalisering af offentlige arbejdspladser

Udflytninger eller nyetableringer af offentlige, herunder statslige, arbejdspladser kan bidrage til beskæftigelse og gøre det attraktivt at bo i de områder, hvor de offentlige arbejdspladser lokaliseres.

Der arbejder aktuelt ca. 110.000 statsligt ansatte uden for hovedstadsområdet, heraf over halvdelen i land- og yderkommuner. Alle landsdele, på nær Københavns by, har siden kommunalreformen haft en fremgang i antallet af statsligt ansatte. Den største fremgang har været i landsdelene Vest- og Sydjylland, Østsjælland, Vest- og Sydsjælland og Bornholm.

I de senere år har der været flere udflytninger af statslige institutioner, bl.a. er Sikkerhedsstyrelsen under Økonomi- og Erhvervsministeriet flyttet til Esbjerg. Endvidere er SKAT's Betalingscenter placeret i Ringkøbing som led i omstruktureringen af SKAT. Og i 2015 forventes det nye statsfængsel på Falster at stå færdigt.

I forbindelse med kommunalreformen er opgavefordelingen mellem det statslige, regionale og kommunale niveau på en lang række områder blevet ændret. Det har haft betydning for den geografiske placering af de statslige regionale forvaltninger, hvor der blandt forligspartierne bag kommunalreformen var enighed om, at de byer, hvor amtsforvaltningerne tidligere havde hovedsæde, skulle tilgodeses ved placeringen af en række statslige institutioner.

Udflytninger af offentlige, herunder statslige, arbejdspladser kan bidrage til vækst og erhvervsudvikling i de områder, hvor de offentlige arbejdspladser lokaliseres.

Men udflytninger har også en række økonomiske konsekvenser for de enkelte institutioner. Der kan på den ene side være driftsbesparelser, fx på huslejen, men der kan på den anden side også være omkostninger forbundet med at flytte arbejdspladser, herunder udgifter til flytning og etablering, øgede rejseudgifter mv. Endvidere kan der være en periode med faldende produktivitet i de første år. Der vil således være forskellige hensyn, som må indgå i vurderingen af hensigtsmæssigheden i en eventuel udflytning af en institution.

Det er vigtigt, at de enkelte offentlige institutioner er bæredygtige og kan løse deres opgaver med en høj kvalitet. Det kræver adgang til kvalificeret arbejdskraft og adgang til brugere, samarbejdspartnere og andre offentlige myndigheder. Hvor dette kan opfyldes, og de offentlige institutioner formår at skabe synergieffekter i det pågældende område ved at trække på og bidrage til erhvervslivets kompetencer, kan de offentlige arbejdspladser også bidrage til øget aktivitet i den private sektor.

Regeringens målsætninger vedrørende statslige arbejdspladser vil derfor fortsat være, at:

- nye statslige institutioner som udgangspunkt skal placeres uden for hovedstaden
- der skal tages regionale hensyn ved effektiviseringer af eksisterende arbejdspladser.

Det seneste eksempel på dette er placeringen af de nye objektive sagsbehandlingscentre i Frederikshavn, Holstebro, Haderslev, Vordingborg og Hillerød.

Danmark i balance i en global verden

September 2010:27

Publikationen kan bestilles
eller afhentes hos:
Rosendahls – Schultz Distribution
Herstedvang 10
2620 Albertslund
Telefon 43 22 73 00
E-mail Distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk
www.rosendahls-schultzgrafisk.dk

Henvendelse om udgivelsen
kan i øvrigt ske til:
Økonomi- og Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Telefon 33 92 33 50
E-mail oem@oem.dk
www.oem.dk

ISBN trykt publikation
978-87-92480-75-0

ISBN elektronisk publikation
978-87-92480-76-7

Design BGRAPHIC
Tryk Rosendahls – Schultz Grafisk
Oplag 1.000

Publikationen kan hentes på
www.oem.dk

